

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul central) (jud. VI. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Buhnaci, S. Gîrbu)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Grebnev Roman împotriva ÎCS „Vistarcom” SRL cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută și încasarea plăților salariale pentru lipsa forțată de la muncă,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae și menținută hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2017, Grebnev Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Vistarcom” SRL cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă.

În susținerea pretențiilor din acțiune Grebnev Roman a invocat că, în perioada anilor 2007-2017, și-a îndeplinit obligațiile funcționale fără careva obiecții din partea administrației, însă la 17 iulie 2017 administrația ÎCS „Vistarcom” SRL a emis ordinul nr. 149 „Cu privire la lichidarea subdiviziunii și reducerea statelor de personal din Unitatea Comercială nr. 4 (supermarket Velmart) la întreprinderea ÎCS „Vistarcom” SRL, prin care s-a ordonat: „se preavizează, sub semnătură, angajatorii din cadrul Unității Comerciale Nr. 4 despre lichidarea subdiviziunii respective”.

La 17 iulie 2017, ÎCS „Vistarcom” SRL a propus angajaților care au căzut sub reducerea statelor de personal (inclusiv și reclamantului) lista posturilor (funcțiilor) vacante care au existat la întreprindere la acea dată. În aceeași zi, ÎCS „Vistarcom” SRL a înaintat demersul către Comitetul sindical referitor la acordul la concedierea în legătură cu reducerea statelor de personal din unitate.

A mai menționat Grebnev Roman că este președinte al organizației sindicale

ÎCS „Vistarcom” SRL, motiv pentru care pârâta la 17 iulie 2017 a înaintat demers către Federația Sindicatelor „Moldsindcoopcomerț” (organul sindical ierarhic superior) referitor la acordul preliminar scris la concedierea lui Grebnev Roman în legătura cu reducerea statelor de personal din unitate, care a fost primit de către organul sindical prin poșta la 24 octombrie 2017.

În urma examinării demersului pârâtei, Federația Sindicatelor „Moldsindcoopcomerț” și-a exprimat dezacordul cu privire la concedierea lui Grebnev Roman în temeiul nerespectării prevederilor din Codul muncii.

Însă, contrar opiniei Federației Sindicatelor „Moldsindcoopcomerț”, prin ordinul nr. 190/4 din 02 octombrie 2017, Grebnev Roman a fost concediat începând cu data de 02 octombrie 2017 din funcția de șef al secției pază al Unității Comerciale Nr. 4.

A explicat că a semnat că a luat cunoștință de ordinul de concediere la 03 octombrie 2017, însă a indicat că nu este de acord cu el.

În opinia reclamantului, ordinul nr. 190/4 din 02 octombrie 2017, emis de către administrația ÎCS „Vistarcom” SRL privind concedierea lui, este ilegal și urmează să fie anulat din următoarele considerente.

Concedierea salariatului în legătura cu reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate urmează să aibă loc în conformitate cu condițiile prevăzute la alin. (1) art. 88 al Codului muncii, însă condițiile prevăzute la lit. a), b), c), d), h) al acestei legi, nu au fost respectate de către întreprinderea pârâtă.

ÎCS „Vistarcom” SRL trebuia să emită un ordin motivat din punct de vedere juridic sau economic, iar faptul că ÎCS „Vistarcom” SRL la 17 iulie 2017 a încheiat un contract cu compania de securitate privată O.P.P. „Leon Security” SRL nu poate fi considerat ca motiv legal pentru concedierea lucrătorilor (inclusiv și reclamantului) în temeiul art. 86 alin.(1) lit. c) al Codului muncii.

De fapt, la ÎCS „Vistarcom” SRL reducere nu a avut loc. Atribuțiile funcției pe care le îndeplinea reclamantul au fost menținute de către angajator și continuă să existe, însă au fost îmbrăcați sub forma unui contract civil încheiat între ÎCS „Vistarcom” SRL și SRL „Leon Security”.

La 17 iulie 2017, după încheierea contractului cu compania de securitate privată O.P.P. „Leon Security” SRL, dimineața, au venit agenții de securitate de la compania indicată și au ocupat locurile de muncă a angajaților secției pază. Administrația a blocat cardurile de acces a angajaților, iar agenții de securitate de la O.P.P. „Leon Security” SRL au închis accesul reclamantului în biroul său. Respectiv, în pofida faptului că a ocupat funcția de șef al secției pază, a fost nevoit timp de două luni pur și simplu să umble în sala unității comerciale a supermarketului „Velmart”, astfel, ÎCS „Vistarcom” SRL i-a încălcat dreptul la condiții echitabile de muncă.

Din punct de vedere economic, ÎCS „Vistarcom” SRL este o companie dezvoltată, care deține o rețea de supermarket „Green Hills”, „Velmart”, are mai multe unități de comerț și zilnic are venituri considerabile. Astfel, pârâta nu are nici un motiv economic pentru reducerea statelor de personal din unitate.

Mai mult, desfacerea contractului individual de muncă pe motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate este valabilă în condiția în care reducerea numărului sau a statelor de personal să aibă loc real. Acest fapt urmează a fi confirmat prin ordinul cu privire la reducerea numărului de personal și

aprobarea noilor state de personal, însă noile state de personal urmează a fi aprobate până la începerea evenimentelor ce țin de reducerea numărului de personal, condiția dată nefiind respectată de către ÎCS „Vistarcom” SRL.

A menționat că întreprinderea pârâta i-a acordat posibilitatea de a beneficia de o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă, însă nu a folosit-o, deoarece consideră că concedierea lui este ilegală și nu a acceptat-o.

Referindu-se la lit. c) alin. (1) art. 88 al Codului muncii, reclamantul a considerat că pârâta a acționat cu rea - credință, deoarece funcțiile vacante propuse reclamantului au fost mai reduse după calificare decât cea ocupată de către reclamant (șef al secției pază) astfel, reclamantul nu întrunește cerințele necesare pentru suplinirea acesteia (de exemplu, bucătar). Totodată, alte funcții vacante au fost ascunse de către angajator, prin ce au fost grav încălcate drepturile salariatului.

Grebnev Roman a indicat că, ÎCS „Vistarcom” SRL are mai multe unități comerciale, aproximativ 12 (supermarket Green Hills și Velmart), la care sunt posturi vacante de inspector al secției pază, șefi de schimb al secției pază și șefi al secției pază. De exemplu, la 25 iulie 2017, pe pagina web a fost publicat anunțul despre funcția vacantă de șef al secției pază la Green Hills Market, deși la 17 iulie 2017, ÎCS „Vistarcom” SRL a emis ordinul de concediere a șefului secției pază – Grebnev Roman. Mai mult, anunțuri de genul dat au fost publicate pe paginile web și până la data înaintării acțiunii, deși potrivit art. 88 alin. (3) al Codului muncii, locul de muncă redus nu poate fi restabilit în statele unității pe parcursul anului calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului care l-a ocupat.

La ÎCS „Vistarcom” SRL au fost (și mai există) mai multe funcții vacante, care însă, contrar prevederilor lit. c) alin. (1) art. 88 al Codului muncii, nu au fost propuse reclamantului.

A mai indicat cu referire la art. 88 alin.(1) lit. d) al Codului muncii, că pârâta trebuia să reducă, în primul rând, locurile de muncă vacante, ceea ce nu a făcut. Conform listei funcțiilor vacante, care au fost propuse reclamantului, la ÎCS „Vistarcom” SRL la 17 iulie 2017 au existat 62 posturi vacante, însă pârâta a emis ordin privind concedierea reclamantului, astfel, de către ÎCS „Vistarcom” SRL nu au fost reduse, în primul rând, locurile vacante.

Totodată a menționat că procedura concedierii reclamantului a fost ilegală, or angajatorul nu a respectat prevederile art. 87, art. 88 alin. (1), lit. h) ale Codului muncii. Concedierea este condiționată de existența acordului preliminar a organului sindical ierarhic superior, iar nerespectarea acestei prevederi atrage nulitatea absolută a actului de concediere cu restabilirea în funcție. Prin emiterea ordinului de concediere a reclamantului, angajatorul a încălcat prevederile art. 86 alin. (2) și art. 388 alin. (4) ale Codului muncii.

Suplimentar a evidențiat că, având funcția obștească - președintele organizației sindicale ÎCS „Vistarcom” SRL și având în vedere faptul că concedierea lui nu se admite timp de 2 ani după expirarea mandatului, pârâatul ilegal a emis ordinul de concediere contestat.

Grebnev Roman a lucrat la întreprinderea pârâta timp de 22 ani (până și după reorganizare), are mai multe diplome pentru lucrul făcut, ce fără dubii dictează concluzia despre nivelul înalt al calificării și productivității muncii sale. Concluzia despre înaltul nivel de calificare și productivitate se deduce și din faptul că

reclamantul pe perioada activității nu a avut avertizări disciplinare cu privire la calificarea și productivitatea muncii prestate. Astfel, reclamantul a avut dreptul preferențial la menținerea la lucru în cazul reducerii statelor de personal.

În instanța de judecată, Grebnev Roman a solicitat anularea ordinului nr. 190/4 din 02 octombrie 2017 emis de ÎCS „Vistarcom” SRL, prin care a fost concediat ca fiind ilegal, restabilirea reclamantului la locul de muncă în calitate de șef al secției pază la ÎCS „Vistarcom” SRL; încasarea din contul ÎCS „Vistarcom” SRL în beneficiul reclamantului a salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă pentru perioada 03 octombrie 2017 - 12 martie 2018 în sumă de 37 693 de lei, încasarea din contul ÎCS „Vistarcom” SRL în beneficiul lui Grebnev Roman a prejudiciului moral în mărime de cinci salarii medii lunare, ce constituie suma de 35 845 de lei, și încasarea din contul pârâtei a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central), acțiunea a fost admisă parțial și a fost anulat ordinul nr. 190/4 din 02 octombrie 2017 emis de ÎCS „Vistarcom” SRL privind concedierea lui Grebnev Roman cu restabilirea acestuia în funcția anterior deținută.

A fost încasat de la ÎCS „Vistarcom” SRL în beneficiul reclamantului salariul pentru lipsa forțată de la locul de muncă pentru perioada 03 octombrie 2017 până la data de 12 martie 2018 în mărime de 37 693 de lei și prejudiciul moral în mărime de 7 169 de lei, iar în total suma de 44 862 lei,

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

A fost încasat de la ÎCS „Vistarcom” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 345,86 de lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae și menținută hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central).

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut că, concedierea salariaților de la unitate în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, nu trebuie să fie formală, ci doar cu respectarea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 88 alin. (1) al Codului muncii, or, faptul că întreprinderea pârâtă a încheiat un contract cu compania de securitate privată O.P.P. „Leon Security” SRL privind prestarea serviciilor de pază nu poate fi considerat ca motiv legal pentru concedierea lui Grebnev Roman în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) al Codului muncii.

Reducerea statelor de personal presupune că la întreprindere nu vor mai exista acele posturi, care au fost reduse, adică alți lucrători nu vor îndeplini acele funcții care îndeplinea persoanele care au fost reduse. Însă ÎCS „Vistarcom” SRL la 17 iulie 2017 a încheiat contract cu o companie de securitate privată, care de fapt a înlocuit persoanele concediate.

Instanțele au concluzionat că, în speță, a avut loc o reducere fictivă a statelor de personal deoarece atribuțiile funcției pe care le îndeplinea reclamantul au fost menținute de către angajator și continuă să existe, însă au fost îmbrăcate sub forma unui contract civil încheiat între angajator și SRL „Leon Security”.

În susținerea acestei concluzii, instanțele au evidențiat probatoriul administrat și au menționat că, SRL „Leon Security” prestează serviciile de pază, aceleași funcții ca și a lui Grebnev Roman.

Mai mult s-a indicat de instanțele inferioare că, desfacerea contractului individual de muncă pe motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate este valabilă în condiție în care reducerea numărului sau a statelor de personal să aibă loc real. Acest fapt urmează a fi confirmat prin ordinul cu privire la reducerea numărului de personal și aprobarea noilor state de personal, ceea ce în speță nu a fost făcut de angajator.

Astfel, ÎCS „Vistarcom” SRL nu a respectat procedura de concediere în cazul reducerii numărului sau statelor de personal și anume nu a propus reclamantului o funcție similară celei deținute. În contextul în care aceasta era vacanta la o altă unitate și pentru care era anunțat deja concurs la 27 iulie 2017.

În afară de aceasta, la momentul emiterii ordinului cu privire la preavizarea reclamantului despre eventuala concediere în legătură cu reducerea statelor de personal, ÎCS „Vistarcom” SRL nu a efectuat acțiuni cu privire la lichidarea statelor de personal în partea ce se referă la funcția de șef al secției pază și de asemenea la materialele dosarului lipsesc probe ce ar confirma faptul propunerii reclamantului a unei alte funcții similare în cadrul unităților comerciale ce aparțin ÎCS „Vistarcom” SRL, sau după caz, imposibilitatea propunerii funcției respective pe motivul lipsei careva funcții vacante în acest sens, or, lista posturilor vacante a fost prezentată instanței abia în ordine de apel, prin urmare instanța nu a reținut-o, deoarece această probă nu a fost examinată în cadrul instanței de fond.

La 10 ianuarie 2019, ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată, a interpretat eronat legea precum și a apreciat în mod arbitrar probatoriul.

La 20 mai 2019, Grebnev Roman reprezentat de avocatul Cușniriova Irina a depus o referință la recursul declarat de ÎCS „Vistarcom” SRL solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către ÎCS „Vistarcom” SRL reprezentată de avocatul Chiriac Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova